

IUDICIUM DE COMETIS.

conijcit, qui putredinē aeris & perniciosos inde morbos nascituros metuit. Et si quis ex inspectione Cometę hoc percipere posset, huic certē signum esset minimē contemnēdū succedentiū malorū. Sed quia nō est perpetuū, adeoq; rarō fit, ut, cum aer summus completur halitibus siccis, etiam inferior grauioribus & putredini obnoxijis inferciatur, incerta est omnis hinc sumpta coniectura.

Quid ergo, dicet fortē aliquis: frustra ne Cometę toties nobis in sublimib. apparent? Quod si nec causę sunt nec signa ullius rei, frustra certē fiūt. At Deus & Natura nihil faciunt frustra, Sic em̄ scribit alicubi Aristotel. *ὁ θεὸς οὐκ ἔστιν ἄφρων*. Præterea nimis est audax facinus, negare uim omnem significandi Cometis, quia ratio eius rei nulla nobis occurrit. Permulta em̄ sunt, quorū usu & operationibus carere uix, imō potius nullo modo possumus, tametsi operationum, quib. nobis p̄sunt, causas nunquā intellexerimus. Non omnia ratione inuestigātur & inueniuntur, sed plurima reperit usus (quædā etiam casus) & probauit experiētia. Eadem cum per tot iam secula demonstrauerit Cometarum apparitionē, sub inde comitari aut consequi insignes calamitates, nō pro nihilo ducenda est tam longa, tam diligens, tamq; accurata obseruatio. Meritō igitur cedit hoc in loco experiētia ratio.

Speciosē et probabiliter magis ista dicuntur, quā uerē. Primum em̄ nō sequit̄, Cometæ frustra in coelo uel aere lucere, quia non præmōstrāt nobis calamitates, quarum supra facta est mentio. An enim alium usum præstare non possunt? Sed nec illud sequitur, nullius ipsos rei causas uel signa esse, quia non sunt horum malorum causæ uel signa. Quoniā multa alia tum efficere, tum significare possunt. At non scimus, quænam alia uel efficiāt uel significant. Fateor sæpē nos, quid res aliqua possit, aut cuius rei gratia facta sit, cōpertū nō habere. Quis em̄ est, qui ignitorum Meteororum omniū, & eorum insuper, quas

ἡ φάσξαι & παντασίας Aristot. nominat, usum sigillatim ex

B 3. plicare